

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa J. Z.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi Miasta W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 kwietnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 stycznia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3. przyznaje adw. K. B. od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego w [...]) kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za udzieloną powodowi pomoc prawną z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 stycznia 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda J. Z. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 21 lutego 2012 r. oddalającego powództwo przeciwko Skarbowi Państwa – Prezydentowi W. o zasądzenie 3 000 000 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy dzierżawy oraz kwoty 500 000 zł tytułem zadośćuczynienia za spowodowany tym rozstrój zdrowia.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, powód zarzucił naruszenie art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 5 k.c. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dokonywana w toku postępowania kasacyjnego ocena skarg kasacyjnych w ramach tzw. przedsądu ma na celu wybór takich spraw, które powinny zostać rozpoznane ze względu na interes publiczny. Rozwiązanie to łączy się ściśle z charakterem skargi kasacyjnej jako szczególnego środka zaskarżenia, uruchamianego nie w ramach instancyjnego toku sprawy, lecz jako środek prawny nadzwyczajny służący do rozpatrzenia wyłącznie kwestii prawnych (materialnych i procesowych) związanych z wydanym przez sąd drugiej instancji zaskarżonym orzeczeniem. W związku z tak ukształtowanym modelem zaskarżania prawomocnych orzeczeń, skargę kasacyjną poddano szczególnym rygorom tak w zakresie podstaw na jakich może być oparta jak i przesłanek, których istnienie przesądza o jej przyjęciu do rozpoznania. I tak, Sąd Najwyższy, zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) jako przesłankę jej przyjęcia do rozpoznania, skarżący powinien wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego wyroku uchybienia w zakresie

stosowania prawa miały kwalifikowany charakter i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie SN z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie SN z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156). Skarżący przyjmuje, że oczywista zasadność skargi ma wynikać z całych wywodów skargi, a zwłaszcza ze wskazania podstaw skargi i ich uzasadnienia. Tymczasem, zgodnie z ustalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo spostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, nie publ.).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że nie jest wykluczone uznanie zarzutu przedawnienia za nadużycie prawa także wtedy, gdy przyczyny opóźnienia w dochodzeniu roszczenia leżą również, a nawet wyłącznie - tak jak w niniejszej sprawie – po stronie uprawnionego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2013 r., V CSK 516/12, nie publ.). Niemniej, uwzględniając nadzwyczajny charakter konstrukcji nadużycia prawa podmiotowego, skarżący zarzucając, że uznanie zarzutu przedawnienia stanowiło nadużycie prawa świadczące o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej powinien we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania starannie i szczegółowo przedstawić i uzasadnić wyjątkowe okoliczności sprawy (np. charakter uszczerbku leżącego u podstaw przedawnionego roszczenia lub szczególna sytuacja uprawnionego, zwłaszcza w zestawieniu z sytuacją zobowiązanego, czy wreszcie sama postawa zobowiązanego) świadczące o tym, że sąd w sposób kwalifikowany naruszył art. 5 k.c. przez jego niezastosowanie. W odniesieniu do badanej skargi ani nie zawarto pogłębionego wyводу co do tego, że jest ona oczywiście uzasadniona, ani ta oczywista zasadność nie wynika z jej treści, zatem ta okoliczność nie uzasadnia przyjęcia skargi do rozpoznania.

Z przedstawionych przyczyn, przy uwzględnieniu, że w sprawie nie zachodzi nieważność postępowania, którą - zgodnie z art. 398¹³ §1 k.p.c. - Sąd Najwyższy

bierze pod uwagę z urzędu, należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹§2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z § 6 pkt 7 i § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013, poz. 461).

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 6 pkt 7 i § 13 ust. 4 pkt 2 w/w rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r.